

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

na zajęciach krajoznawczych "Palcem po Mapie"

Organizator projektu Palcem po Mapie, zwany dalej **Organizator**:

Agnieszka Dubiel, NIP 6272638429;

Anna Ciapała, NIP 6751738146;

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Organizator projektu Palcem po Mapie z dniem 25.09.2025 r. wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

WSTĘP

Ochrona praw każdego dziecka do bezpiecznego i radosnego uczestnictwa w zajęciach Palcem po Mapie jest naszym priorytetem. Organizator kieruje się zasadą działania zawsze w najlepszym interesie dziecka. Pracownicy są zobowiązani traktować uczestników zajęć z godnością, uwzględniając ich potrzeby. Zobowiązują się również do promowania kultury organizacyjnej, która zapobiega wszelkim działaniom lub zaniedbaniom mogącym skrzywdzić kogokolwiek. Przemoc wobec dzieci, w jakiegokolwiek formie, jest kategorycznie zakazana.

CELE POLITYKI OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem stanowi zbiór zasad, których celem jest zapewnienie bezpiecznego środowiska dla dzieci uczestniczących w zajęciach.

Poniższy dokument ma zastosowanie do wszystkich osób zaangażowanych w realizację zajęć Palcem po Mapie.

Ochrona dzieci jest pojęciem, które obejmuje szeroki zakres działań. W jego ramach znajdują się zarówno środki prewencyjne, mające na celu ograniczenie możliwości wystąpienia krzywdzenia, jak i odpowiednie procedury reagowania w sytuacji, gdy istnieje podejrzenie zagrożenia skrzywdzeniem lub jego stwierdzenie.

Po przeprowadzeniu analizy ryzyka, poprzez stosowanie polityk, praktyk i procedur, Organizator kładzie nacisk na wdrożenie środków zapobiegawczych w celu minimalizacji ryzyka oraz podejmuje odpowiedzialne działania, aby skutecznie rozwiązywać wszelkie ewentualne incydenty.

Podejmowanie czynności zgodnie z procedurami zapewni poczucie bezpieczeństwa osobie interweniującej, a konsekwentne stosowanie procedur zapewni bezpieczeństwo dzieciom i ułatwi podejmowanie właściwych działań.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. **Organizatora** oznacza projekt "Palcem po Mapie", który oznacza firmę Agnieszka Dubiel oraz firmę Anna Ciapała.
2. **Personelem** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz, stażysta i praktykant.
3. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia, w tym osoba niepełnoletnia pełniącą funkcję kadry.
4. **Opiekunem** dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę, co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
6. **Krzywdzenie** - przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. To każde zamierzone lub niezamierzone działanie/zaniechanie jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnia się 5 podstawowych form krzywdzenia:
 - a) **Przemoc fizyczna** wobec dziecka to celowe fizyczne krzywdzenie dziecka i obejmuje wszelkie zachowania, w których użyta jest siła fizyczna i ma na celu spowodowanie pewnego stopnia bólu lub dyskomfortu, nawet niewielkiego. Obejmuje ono głównie bicie ręką lub narzędziem, ale może też polegać na przykład na uderzaniu, kopaniu, potrząsaniu, rzucaniu, drapaniu, szczypaniu, gryzieniu, przypaleniu lub łamaniu kości. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Są to także kary fizyczne takie, jak: długotrwałe przebywanie w jednej pozycji, wykonywanie zadań nie wynikających z celu realizacji zajęć (w tym przekraczających możliwości dziecka), a stosowanych w celach dyscyplinujących. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

b) **Przemoc emocjonalna** (psychiczna) wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a dorosłym, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy dorosłym a dzieckiem. Przejawami przemocy emocjonalnej może być zmuszanie dziecka do aktywności ponad jego możliwości fizyczne i intelektualne, realizacja ambicji nauczyciela lub animatora wbrew potrzebom dziecka, uzależnianie wartości dziecka od wyników.

c) **Zaniedbanie:** jest wtedy, gdy nikt nie sprawia, by dziecko czuło się ważne, wyjątkowe i kochane, nie troszczy się o nie, ani go nie wspiera. Opiekun dziecka nie interesuje się jego zdrowiem, odżywianiem, warunkami bytowymi. Zaniedbanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i utrwalony sposób funkcjonowania, w którym opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju fizycznego, poznawczego, społecznego, emocjonalnego i psychoseksualnego oraz dobrostanu dziecka. Może to dotyczyć takich sytuacji jak: brak bezpiecznego schronienia, opieki, odżywiania (kaloryczności i wartości posiłków adekwatnych do wysiłku fizycznego), ilości snu, czasu na regenerację, zaniedbań sprzętowych (brak odpowiednich ubrań, butów, okularów etc.), podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, szczepień, dostępu do edukacji, nieposyłanie do szkoły, nie zabezpieczanie książek i pomocy szkolnych, ograniczanie kontaktów społecznych, brak dbałości o bezpieczeństwo fizyczne, niezapewnienie bezpieczeństwa emocjonalnego.

d) **Przemoc seksualna** (wykorzystywanie seksualne dziecka) to angażowanie dziecka przez dorosłego/lub inne dziecko w aktywność seksualną, bez kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka lub komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, seksualizacja zabaw i wizerunku, skłanianie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - uwodzenie w internecie w celu nawiązania kontaktu) lub z kontaktem fizycznym takim, jak: dotykanie, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy w sposób seksualny, czy stosunek seksualny. Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 r.ż. jest przestępstwem. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki,

zależności, władzy. Wykorzystanie seksualne może przyjąć również formę wyzyskiwania seksualnego, czyli jakiegokolwiek faktycznego lub usiłowanego nadużycia pozycji podatności na zagrożenia, przewagi sił, lub zaufania, w celach seksualnych, w tym, ale nie wyłącznie, czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z seksualnego wykorzystywania innej osoby. Szczególne zagrożenie wyzyskiwaniem seksualnym zachodzi w czasie kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiwaniem istnieje zarówno wobec dzieci, jak i ich opiekunów.

e) **Przemoc rówieśnicza** (agresja rówieśnicza, bullying): występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (internetu i telefonów komórkowych). Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny, wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika, przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią.

7. W projekcie "Palcem po Mapie" **koordynatorem** ds. ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest Anna Ciapała, której zadaniem jest sprawowanie nadzoru nad prawidłowym stosowaniem Polityki Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem, podczas prowadzonych zajęć. W pierwszej kolejności Koordynator informuje wychowawcę, nauczyciela lub dyrektora placówki, gdy zauważy jakiekolwiek odstępstwo od prawidłowej realizacji Polityki Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem.

a) W zależności od charakteru działalności, wielkości i struktury personelu w projekcie Palcem po Mapie powyższe odpowiedzialności (wynikające z pełnienia roli osoby odpowiedzialnej za politykę ochrony dzieci wdrażającą standardy ochrony dzieci, osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo w internecie, osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka, osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku) może realizować kilka osób wyznaczonych i wskazanych z imienia i nazwiska przez właściciela firmy.

b) W sytuacji dłuższej nieobecności Koordynatora firmy Palcem po Mapie ds. ochrony dzieci przed krzywdzeniem jego obowiązki przejmuje inna osoba wyznaczona przez właściciela firmy.

8. **Dane osobowe** oznaczają pojedyncze informacje lub zbiory danych o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Dziecko można zidentyfikować na podstawie danych takich jak: imię i nazwisko.

9. **Ochrona danych osobowych** oznacza zabezpieczenie tych danych przed ich utratą, wyciekiem lub niepowołanym dostępem przez podmioty, które nimi dysponują, tj. najczęściej animatorów, nauczycieli prowadzących zajęcia. Ochrona polega także na niedopuszczeniu do sytuacji, aby te dane były przetwarzane przez osoby niemające do tego upoważnienia;

10. **Rejestr Sprawców Przestępstw** na tle seksualnym („RSPTS”) obejmuje rejestr publiczny, rejestr z dostępem ograniczonym i rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie do rejestru.

11. **Krajowy Rejestr Karny** („KRK”) ogólnokrajowa baza danych zawierająca informacje o osobach, które zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądowym za popełnienie przestępstw.

12. **Podmioty związane z ochroną dzieci** oznaczają organy, instytucje i organizacje, na których ciąży prawny obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi nadużyciami. Obejmuje m.in. policję, prokuraturę, rzecznika praw dziecka, szkołę, pomoc społeczną.

Rozdział II

Postanowienia ogólne

Standard 1 – Organizator projektu Palcem po Mapie opracował, przyjął i wdrożył do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

a) Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.

b) Procedury reagowania na krzywdzenie.

c) Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe.

- d) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- e) Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- f) Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- g) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
- h) Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych.
- i) Zasady upowszechniania, ewaluacji, oceny i ewentualnych zmian Standardów.

Standard 2 – Właścicielki wdrożyły i stosują procedury interwencyjne, każda je zna i wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne.

W ramach projektu Palcem po Mapie w firmie udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu projektu

“Palcem po Mapie” oraz przygotowania ich do stosowania Standardów

1. Standardem jest rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w tym wolontariuszy i praktykantów, odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a pracodawca działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa
2. Zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
3. Osoba przyjęta na stanowisko związane z pracą z dziećmi musi bezwzględnie podpisać następujące oświadczenia:
 - a) oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania Polityki Ochrony Dzieci

przed krzywdzeniem oraz zasadami bezpiecznych relacji;

b) oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska.

c) oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę dzieci (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji niekaralności pochodzącej z krajowych rejestrów karnych).

4. Brak zgody na podpisanie któregokolwiek dokumentu wymienionego powyżej uniemożliwia nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę lub współpracy, umowę wolontaryjną i inne).

5. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.), przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w szkole, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.

6. Kandydat/kandydatka na pracownika administracji i obsługi (w tym wolontariusz i praktykant) składa oświadczenia o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie pracodawca postępuje zgodnie z zapisami art.7 ust 5 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.

7. Personel otrzymuje szkolenie w zakresie ochrony dzieci odpowiednie dla ich roli w organizacji oraz odnoszące się do ich odpowiedzialności za dzieci.

8. Każdy nowo przyjęty członek personelu oraz raz na dwa lata, każdy członek personelu pracujący z dziećmi przechodzi przeszkolenie w zakresie:

- a) zapisów Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem (obowiązujące zasady i procedury);
- b) poszerzania umiejętności w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci.

9. W sytuacji aktualizacji POD personel jest informowany o wprowadzanych zmianach, a w razie potrzeby szkolenie jest powtarzane.

10. Osoba upoważniona przez Organizatora, o której mowa w rozdz. 1 ust. 7 posiada wiedzę potrzebną do prowadzenia szkoleń pracowników zajęć "Palcem po Mapie". Szkolenie obejmuje m.in. rozpoznawanie oznak krzywdzenia małoletnich, procedury

interwencji w sytuacji podejrzeń, odpowiedzialność prawna pracowników zobowiązanych do interwencji oraz stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Rozdział III

Rozpoznawanie i procedury reagowania na krzywdzenie.

Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe.

1. Procedury reagowania na krzywdzenie mają na celu wspierać członków personelu w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
2. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
3. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
4. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a) przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
 - b) inna forma krzywdzenia, niebędąca przestępstwem ściganym z oskarżenia publicznego, taka jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
 - c) zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
5. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a. osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych),
 - b. rówieśników
6. Personel projektu „Palcem po Mapie” posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
7. W przypadku podejrzenia krzywdzenia lub jego stwierdzenia kadra stosuje procedury reagowania w zależności od rodzaju krzywdzenia i osoby krzywdzącej.
8. Organizator wyznaczył osobę odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka oraz zawiadamiania nauczycieli/ dyrektora

placówki, w której odbywały się zajęcia o zauważonej szkodzie, lub policję i/lub sąd rodzinny.

9. Osoba wskazana w rozdziale 1 ust. 7 Standardów, prowadzi dokumentację Karta zdarzeń/ zgłoszeń, interwencji w przypadku sytuacji zagrażających dobru małoletniego.

10. W przypadku podjęcia przez Organizatora informacji, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową .

11. Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (wypełnienie formularz „Niebieska Karta ”) jest osoba wskazana w rozdz. 1 ust. 7.

12. Każda osoba biorąca udział w zajęciach Palcem po Mapie ma prawo i obowiązek zgłaszania niepokojących sytuacji względem małoletniego osobie wyznaczonej w rozdziale 1 ust 7, a także do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka oraz zawiadomienia Policji.

13. Personel firmy Palcem po Mapie i inne osoby, które powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

14. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rówieśników lub personel należy:

a) osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez rówieśnika/rówieśników, lub osoba, która pozyskała o powyższym informację, zgłasza problem osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń lub Organizatorowi

b) osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń lub Organizator przeprowadza rozmowę z nauczycielem/ dyrektorem placówki, w której realizowane były zajęcia, przekazując informacje o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.

c) po przeprowadzeniu rozmów osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń lub Organizator monitoruje dalszy przebieg działań, upewniając się, iż sprawa nie została zbagatelizowana;

d) jeśli powyższe działania nie przynoszą rezultatów Organizator przekazuje interwencję do instytucji rodzinnej np. MOPS, na Policję lub do Sądu rodzinnego;

e) Składający zawiadomienie ma obowiązek zrobić kopie sporządzonej i przekazywanej instytucjom dokumentacji;

f) Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie;

15. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

16. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez inną osobę wyznaczoną przez firmę Palcem po Mapie.

17. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony projektu "Palcem po Mapie", a nie została wyznaczona osoba do prowadzenia interwencji, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

18. Do udziału w interwencji można poprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

19. W miarę możliwości firma Palcem po Mapie inicjuje i prowadzi działania edukacyjne z obszaru ochrony dzieci przed krzywdzeniem (np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, w ramach prowadzonych zajęć jako dodatek do treści) skierowane do dzieci (w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych) oraz ich opiekunów/nauczycieli, w szczególności na temat:

- a) sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami;
- b) zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami, pożądanych postaw w kontaktach pomiędzy dziećmi;
- c) dostępu do informacji, gdzie mogą szukać pomocy.

Rozdział IV

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- a) współpraca z nauczycielami/ dyrektorem lub rodzicami/opiekunami prawnymi w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
- b) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje

tak konieczność;

c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;

2. Osoby i organizacje kontaktowe:

1. Koordynator projektu Palcem po Mapie ds. ochrony dzieci przed krzywdzeniem, e-mail: ania.ppmapie@gmail.com

2. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka- telefon: 0 800 12 12 12 (numer bezpłatny)

3. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę – telefon: 116 111 (numer bezpłatny).

4. Telefon dla rodziców, nauczycieli i innych profesjonalistów pracujących z dziećmi oferujących poradnictwo prawne i psychologiczne w zakresie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka, a także pomocy psychologicznej dziecku przeżywającemu trudności, prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę 800 100 100 (numer bezpłatny)

5. Komitet Ochrony Praw Dziecka – telefon: 22 626 94 19

6. Ośrodek pomocy społecznej w Krakowie

7. Policja – telefon: 997

8. Numer alarmowy: 112

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel firmy Palcem po Mapie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiejkolwiek formie.

2. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, wewnętrznych zasad projektu Palcem po Mapie oraz swoich uprawnień i kompetencji.

3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), praktykantów i wolontariuszy.

4. Podstawowe standardy określające zasady relacji personel - małoletni, o których mowa w dalszej części dokumentu obejmują w szczególności:

a) Utrzymywanie profesjonalnej relacji z dziećmi i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, dostosowany do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych dzieci.

b) Reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych małoletniego, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego. Panowanie pracownika nad własnymi emocjami.

c) Równe traktowanie podopiecznych bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

d) Fizyczny kontakt z podopiecznym możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego.

e) Ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określenie wymagań i oczekiwań wobec dziecka, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane.

f) Kontakt z grupą dzieci wyłącznie w godzinach ustalonych z nauczycielem/ dyrektorem lub rodzicem/opiekunem prawnym i dotyczący celów edukacyjnych lub rekreacyjnych ustalonych wcześniej z wyżej wymienionymi.

g) Jeśli dziecko i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika obowiązuje zachowanie poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczestników/dzieci.

5. W relacji personelu z małoletnimi niedopuszczalne jest w szczególności:

a) stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiejkolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);

b) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów/dzieci;

c) ujawnianie informacji wrażliwych, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp. dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci;

d) zachowywanie się w obecności dzieci w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do seksualności;

- e) nawiązywanie z uczniem jakichkolwiek relacji intymnych lub o charakterze seksualnym, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
- f) faworyzowanie dzieci;
- g) utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
- h) proponowanie uczniom/dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z nimi lub w ich obecności;
- i) zapraszanie uczniów do swojego miejsca zamieszkania bez zgody rodzica/opiekuna.

6. Personel zna i stosuje ustalone w projekcie Palcem po Mapie zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko, dziecko–dziecko.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznych relacji małoletni-małoletni, w tym zachowania niedozwolone.

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczestnikami pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich ze specjalnymi potrzebami psychofizycznymi.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery, która promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Dzieci angażowane są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym także kształtującego pozytywne relacje z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Niedozwolone jest w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek ucznia, w jakiegokolwiek formie zwłaszcza: przemocy fizycznej, używanie wulgarnego/obraźliwego języka, upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych, stosowanie zastraszania i gróźb;
 - b) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
 - c) utrwalanie wizerunku innych uczestników poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody,
 - d) utrwalanie wizerunku innych uczestników w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić;
 - d) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu

5. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko podczas zajęć należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz nauczycielem, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu. Ponadto, jeżeli wymaga tego sytuacja, należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.

6. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych, bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy poinformować o tym nauczycieli/dyrekcję lub jeżeli zajdzie taka potrzeba podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.

Rozdział VII

Zasady bezpiecznych relacji personel-małoletni i małoletni-małoletni z osobami z niepełnosprawnością ruchową, intelektualną lub sprzężoną

1. Standardy w relacjach personel-małoletni i małoletni-małoletni z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową lub sprzężoną są dostosowane do indywidualnych potrzeb dziecka.
2. Podstawą jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby dziecka.
3. Obowiązują wobec tych osób wszystkie punkty niedozwolone z rozdziału 5 i 6.
4. Personel będzie posiadał niezbędną wiedzę do prowadzenia zajęć z wyżej wymienionymi małoletnimi.

Rozdział VIII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu i używanie ich

1. W czasie trwania zajęć "Palcem po Mapie" w placówkach edukacyjnych dzieci nie mogą korzystać z telefonów komórkowych. W ramach zajęć typu - półkolonia, kolonia lub innych, na które dzieci przyprowadzane są bezpośrednio przez opiekunów prawnych, dzieci mogą mieć telefony komórkowe do kontaktu z rodzicem/opiekunem, który następuje po zgłoszeniu osobie prowadzącej zajęcia.
2. Na zajęciach nie ma możliwości korzystania z internetu (gry, social media, portale społecznościowe itp.), jest to czas przeznaczony na edukację, zabawy rekreacyjne, prace manualne i inne.

3. W czasie trwania zajęć Palcem po Mapie kadra placówki może utrzymywać wizerunek dziecka, wykonanych prac, zabaw, na zasadach jakie panują w danej placówce, a więc z uwzględnieniem stosownych zgód na rozpowszechnianie wizerunku oraz jeśli dziecko wyrazi zgodę.

Cyberprzemoc

1. W obszarze bezpieczeństwa w Internecie - monitorowanie przypadków cyberprzemocy występujących podczas działań prowadzonych przez personel Palcem po Mapie, Koordynatorowi zgłasza każdy świadek takich przypadków cyberprzemocy.

2. W przypadku zgłoszenia/ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo dzieci związanych z korzystaniem z Internetu należy:

- a) powiadomić dyrekcję placówki;
- b) zdarzenie zarejestrować, przeanalizować oraz odpowiednio udokumentować;
- c) powiadomić policję/sąd rodzinny w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego;
- d) upewnić się czy zostało zapewnione bezpieczeństwo i wsparcie dziecku poszkodowanemu.

2. Dziecko, które stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników warsztatów kreatywnych przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do nauczyciela lub do osoby prowadzącej zajęcia Palcem po Mapie lub osoby wyznaczonej przez Organizatora w rozdz. 1 pkt.4. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.

Ochrona wizerunku

1. W ramach ochrony wizerunku na zajęciach Palcem po Mapie personel nie wykonuje zdjęć, nie nagrywa obrazu, ani dźwięku z udziałem dzieci, bez uzyskania pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych dzieci na publikację wizerunku dziecka.

2. Zasady przechowywania i publikacji regulują przepisy RODO

Rozdział IX

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich rodzicom/opiekunom polityki do zaznajomienia i stosowania Standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów dla projektu Palcem po Mapie są udostępniane placówkom w których odbywają się zajęcia lub rodzicom/opiekunom prawnym na żądanie w dowolnym momencie. Standardy są udostępniane wyżej wymienionym na żądanie w dowolnym momencie.
2. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej
<https://www.palcempomapie.org/>

Rozdział 10

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej
<https://www.palcempomapie.org/>